NOVICE IZ NAŠIH KRAJEV

Moste

Držeč se načrta izletov, je društvo upokojencev Moste priredilo v juliju izlet v Maribor in na Pohorje ter istočasno obiskalo bratsko društvo Maribor.

S Sapovim avtobusom smo se 5. julija v zgodnjih jutranjih urah odpeljali izpred občinske hiše, polni pričakovanja novih doživetij. Pot nas je vodila skoz Domžale in Lukovico na Trojane, potem do Vranskega, Prebolda, Celja in Vojnika. Ko smo se pripejali do Frankolovega, kjer sta spomenika ustreljenih talcev, smo se ustavili ter z enominutnim molkom in pesmijo počastili njih spomin, s tiho željo: Ne več takih časov in grozodejstev. Nadaljevali smo pot prek Slovenskih Konjic in Slovenske Bistrice do Hoč, kjer smo krenili z glavne ceste in nadaljevali pot po ovinkastih grebenih na Pohorje, kamor smo prispeli okoli 9. ure. Ko smo zlezli z avtobusov in se malo razgibali od dolge vožnje, se je začela paša za oči. Prelep je bil pogled na panoramo, ki se je razgrnila pred nami. Kot na dlani je bil prelepi Maribor z okolico, ves pisan in razvejan. Kar prekmalu je prišel čas, ko smo se morali posloviti in nadaljevati začrtano pot, ki nas je vodila na obisk k bratskemu društvu upokojencev Maribor–Tabor. Ko smo se pripeljali okoli ene popoldne pred njihov dom, smo doživeli tako prisrčen sprejem, da se ga skoraj ne da popisati z besedo, ampak ga je bilo moč le doživeti. Pričakovali so nas predsednik in še nekaj odbornikov, nam zaželeli dobrodošlico in nas res kot svoje popeljali v svoj prelepi dom. Pripravili so nam kosilo, nato pa smo si ogledali njihov dom. Dobili so ga od občine v upravljanje, potem pa so ga dozidavali, da je danes kot majhen gradič. Lepo imajo urejene družabne prostore, kjer imajo člani možnosti preživeti svoj prosti čas pri igri in kakorkoli drugače društveno delovati.

Kar prekmalu je prišel čas ločitve. Obljubili smo si čimprejšnje ponovno srečanje.

Vožnja nazaj je potekala skoz Ptuj na Pragersko do Laškega, Hrastnika, Zagorja, Litije in v mraku smo se srečno pripeljali domov, polni prelepih doživetij.

Ko človek po končanem izletu premišlja, kako lepo je bilo, svojim mariborskim kolegom kar malo zavida njih prelepi dom! Mi še primernih uradnih prostorov ne premoremo. Le kdaj nam bo vsaj to omogočeno?

Kot smo že v Naši skupnosti št. 6/74 vabili, naj se upokojenci vpišejo v društvo; to danes v imenu občinskega društva ponavljamo.

Vsi na novo upokojeni, vpišite se v društvo upokojencev, ki je vašemu bivališču najbližje! To je mogoče pri podružnicah Zelena jama, Pohlinova 20, Nove Jarše, Jarška 34/a ter Polje, prav tako pa tudi pri društvu Moste, Proletarska 1, pritličje levo, med uradnimi urami. Naj ta poziv ne bo zaman. Le z združenimi močmi bomo kaj dosegli.

Pred nedavnim je bila na vogalu Rojčeve in Pokopališke ulice odprta optična delavnica, katere usluge sem se poslužil, ko mi je zdravnik predpisal nova očala. Na vprašanje, če opravijo tudi dela na bolniški recept, so mi odgovorili pritrdilno. Ko sem jim izročil recept – to je bilo dopoldne –, so mi dejali, da lahko pridem po očala že popoldne.

Tako hitre postrežbe pri mestni optikih nismo vajeni. Zato zasluži vso pohvalo in priporočilo vsem, ki te usluge potrebujejo!

Pred dobrimi štirimi meseci je KS na prošnjo VVZ Angelce Ocepek sodelovala pri financiranju ureditve zelenice pred VVZ. Vse je bilo urejeno, tako da je bilo že na pogled kar prijetno. Okoli zelenice so posadili grmiče in postavili še ograjo, da bi bila zelenica še bolje zavarovana. A kaj, ko danes po dobrih štirih mesecih ugotavljamo, da so bila vsa sredstva, vložena v to, brez prave koristi! Žična ograja je vsa potrgana, grmovje že močno razredčeno, na zelenico pa prihajajo mladi, ne da bi se veselo razigrali, ampak igrajo na njej prav divji nogomet; in ker zelenica ni utrjena za tako igro, jo seveda samo uničujejo! Manjšo zelenico pred stanovanjskim blokom v Kajuhovi ulici so že kar „spodobno" zdelali. Že kaže ledino in polna je lukenj, tako da bo treba precej truda in sredstev za njeno obnovo. Najhujši nogometaši so prav iz blokov na Kajuhovi 34 in 38 ter Zakotnikovi 5 do 11. Če pa je bratovščina prem ajhna, pridejo na pomoč še iz sosednjih hiš. So pa fantje že tako veliki, da bi jim morala že beseda kaj zaleči! Pa nič. Kot bob ob steno, čeprav imajo na razpolago betonsko ploščad, kjer bi lahko igrali vse mogoče športne zvrsti, pa jim tam, kot kaže, ni všeč.

Če s tem uničevanjem zelenic otroci ne bodo prenehali, naj ne bodo njih starši preveč presenečeni, ko bodo dobili račune in se vključili kot sofinancerji za obnavljanje zelenic. Imena nekaterih so že znana, za druge se bo pa tudi zvedelo.

Zdaj pa še vprašanje občinski skupščini Moste–Polje, oddelku za komunalne in gradbene zadeve: Na Zaloški cesti od hiše št. 81 do sive stolpnice je nekaka zelenica porasla z vsem mogočim plevelom. Želeli bi zvedeti, kdo je dolžan to pokositi, če bo kosa sploh kos temu divjemu rastlinju. Ta okolica že tako ni preveč vabljiva, divje rastlinje pa jo dela še bolj neprijazno.

Moščani, dokler nam bo parola o zdravem okolju samo na jeziku, z zdravim okoljem ne bo nič!

LUDVIK PEČAR

IZ DEJAVNOSTI ZRVS

INTENZIVNO DELO IN OPRAVLJEN NAČRT

21. junija je bila 2. seja občinskega odbora ZRVS, na kateri so analizirali dosedanje delo in pregledali naloge do konca leta 1974.

Brez odvečnega samozadovoljstva je bilo ugotovljeno, da je program za prvo polletje uresničen v celoti na vseh področjih delovanja ZRVS. Največja pozornost je bila posvečena glavni in najmnožičnejši akciji, to je taktično-orientacijskemu pohodu. Odbor je ugotovil, da je udeležba starešin iz leta v leto boljša, prav tako pa tudi njihova strokovna usposobljenost. Tako se je streljanja kot najatraktivnejše discipline udeležilo 84 % vseh starešin, pohoda z izpitnimi vajami pa 76 %.

Letos je bila uvedena novost, da so pred pohodom bila v vseh organizacijah organizirana predavanja z izpitnimi temami. Obisk le-teh je bil kar 80 %.

Ob vsem pa se je pokazalo tudi nekaj pomanjkljivosti, ki jih moramo v bodoče odpraviti; predvsem gre za pomanjkanje učnih pomagal ter za pomanjkljivo znanje v nekaterih specialnostih.

Novost je tudi, da so v izpitnem programu za starešine sodelovali mladinci z gimnazije Moste in šolskega centra tiska in papirja. Ta oblika sodelovanja je nedvomno nova pri uveljavljanju organizacije ZRVS kot najširšega dejavnika pri krepitvi naših obrambnih sposobnosti.

Ob koncu polletne dejavnosti so osnovne organizacije predlagale 160 starešin v višji čin. Novost pri tem je, da predloge OO potrjuje tudi aktiv družbenopolitičnih organizacij terena ali OZD, kjer je starešina zaposlen.

Odbor je sprejel tudi programe posameznih komisij ter se tako zavezal za konkretno nadaljnje delo. Pomembna bodoča naloga organizacije ZRVS je, da ugotovi natančno število komunistov – članov ZRVS. S člani ZK je treba organizirati aktive ter opredeliti njih delo in aktivnost. Posebno skrb pri tem mora posvetiti evidentiranju in predlaganju rezervnih starešin v članstvo ZK.

Občinski odbor ZRVS bo tudi seznanjal starešine z novim statutom ZRVS in zakonom o narodni obrambi. Pripravil pa bo predloge za odlikovanja, priznanja in plakete najprizadevnejšim članom.

Sestanek je bil zelo ploden, optimističen in z občutkom odgovornosti za naloge, ki stoje pred ZRVS. Novo vodstvo s svojo zavzetostjo kaže, da bo kos vsem nalogam.

A. VLAHOVIČ

KARTING PO IV. DIRKI ZA DRŽAVNO PRVENSTVO '74

V VODSTVU JE EKIPA AMD MOSTE

Po četrti dirki v Ptuju je v ekipnem tekmovanju med trinajstimi društvi v državi še vedno v vodstvu ekipa AMD Moste iz Ljubljane, in to za 60 točk pred drugouvrščeno ekipo AMD VRHNIKA in za 72 točk pred tretjeuvrščeno ekipa AMD PTUJ.

V individualni uvrstitvi se po pravilniku za državno prvenstvo v kartingu od štirih prevoženih dirk štejejo tri najboljše.

Tako je po tretji dirki v razredu „C" 125 ccm – seniorji od tridesetih nastopajočih tekmovalcev v Jugoslaviji še vedno v vodstvu Ljubo SMERDEL iz AMD MOSTE z 10 točkami prednosti pred drugouvrščenim klubskim kolegom Tonetom LAVRIČEM in s 16 točkami pred dvakratnim državnim prvakom Antonom LAVRENČIČEM iz AMD II. BISTRICA.

V razredu „A" 100 ccm – seniorji pa je od 41 tekmovalcev v državi ponovno stopil v vodstvo Robert BENIGER iz Postojne s 6 točkami prednosti pred drugouvrščenim Miranom NOVAKOM in 14 točkami pred tretjeuvrščenim Jožetom ŠEBELO iz AMD Moste.

V razredu „A" 100 ccm – juniorji pa od sedmih tekmovalcev še vedno z veliko prednostjo vodi lanskoletni državni prvak Valter BARUT iz AMD Koper za 12 točk pred Zdravkom NAHTIGALOM iz AMD Moste in 20 točk pred tretjeuvrščenim Damirom RULJANČIČEM iz Zagreba.

Dolsko

Člani in pionirji gasilskega društva iz Vinj so v letošnjem letu s prostovoljnimi delom – prek 600 ur – prodali za 21.000 din lesa. Denar bodo prispevali za nov gasilski avto, kar je v velikem interesu vseh vaščanov.

Tej humani akciji so se odzvali ne samo Vinjani, pač pa tudi kmetje iz vseh sosednjih vasi.

Novi avto pričakujejo že konec avgusta.

Predsedstvo aktiva ZM v KS Dolsko je k sodelovanju na KVIZU '74 povabilo tudi predstavnike drugih mladinskih aktivov – iz Jevnice, Dola, JLAin Saturnusa (vabilu se niso odzvali le mladinci iz Saturnusa). Pred KVIZOM 22. julija 1974 je bil v pisarni KS Dolsko tudi koordinacijski sestanek vseh sodelujočih aktivov.

Vsi so pozdravili to povabilo na skupno sejo, saj se s tem odpirajo možnosti boljšega dela, lažjega financiranja (kar je povsod, poleg prostorov, največji problem) in širšega sodelovanja in spoznavanja interesov mladincev nšir=m področju.

Začrtali smo okvirni program skupnega dela, pri čemer se vsi najbolj navdušujejo za šport, saj je moč prek njega najlaže pritegniti mlade k sodelovanju.

Tako smo se domenili, da bomo od 30. avgusta do 1. septembra 1974 skupaj organizirali tekmovanja v nogometu, košarki, namiznem tenisu in šahu in s tem poskušali pritegniti čimširše množice mladincev k aktivnemu delu.

---

15. julija je glasbena šola iz Dolskega zaključila letošnje šolsko leto z izletom na Debeli rtič. V letošnjem letu smo imeli kar 16 samostojnih nastopov doma ter po raznih krajih v bližnji in daljni okolici. S svojim igranjem so mladi glasbeniki pritegnili k poslušanju velik krog ljubiteljev glasbene umetnosti in si tako res zaslužili malo razvedrila na morju. Povsod so jih sprejeli z navdušenjem in povabilom za naslednje leto.

Sedaj pa si vsak po svoje nabira moči za delo v novem šolskem letu.

KVIZ'74

22. julija je preteklo 33 let, odkar je v naši republiki počila prva puška. Njen pok je doživel silen odmev, prodrl do slehernega kotička naše zemlje in vznemiril sovražnika in dokazal svetu, da ne bomo klonili pod težo tujega jarma, da nočemo biti nikomur pokorni, nikomur hlapci.

V počastitev tega pomembnega dogodka je aktiv ZM Dolsko organiziral medobčinsko kviz prireditev na temo: leto 1974 – aktualno leto.

Naš aktiv je s svojim delom pričel šele v aprilu in se nujno srečuje z nekaterimi težavami. Kviz prireditev je bila praktično prva oblika našega dela, čeprav ne edina. Predsedstvo aktiva, ki je bilo izvoljeno na ustanovni konferenci, si prizadeva vključiti mlade iz naše KS v aktivno družbenopolitično delo na vseh možnih področjih. In prav na tej prireditvi so se pokazali zadovoljivi rezultati njihovega dela.

Na kvizu so sodelovali poleg mladih iz naše KS še člani aktivov ZM iz naših sosednjih krajev: Jevnice (občina Litija), Dola (občina Bežigrad) ter predstavniki JLA iz Polja. Tako so tekmovale kar štiri ekipe v naslednji sestavi:

Dol – Zlato Gajšek, Ida Modrijan in Alfonz Grad,

Jevnica – Slavko Rokavec, Boža Pečar in Bojan Kovič,

JLA – Slobodan Petrovič, Rodoljub Gačevič in Žikica Uroševič,

Dolsko – Jani Cerar, Alenka Gradišek in Pavle Zupančič.

Odgovarjali so na vprašanja, aktualna za leto 1974 – leto kongresov, leto razgibane politične dejavnosti Jugoslavije v svetu in leto nogometa.

In kakšni so bili rezultati? Prvo mesto je dosegla ekipa iz Dolskega, ki je pravilno odgovorila na vsa vprašanja in dosegla 6 točk, drugo mesto ekipa JLA iz Polja – 5 točk, tretje mesto ekipa aktiva ZM iz Dola – 4 točke ter četrto mesto ekipa aktiva ZM iz Jevnice – 3 točke.

Poleg resnega dela tekmovanja pa so trije gledalci odgovarjali na vprašanja četrte teme: leto 1974 – leto zamaškov. Vsi trije so se dobro odrezali v poznavanju nagradnih iger pod zamaški osvežujočih pijač.

Za razvedrilo so poskrbeli še naši gostje: ansambel Šavčani iz Laz, pevka Lea Arnšek iz Trbovelj ter gojenci naše glasbene šole. Prireditev pa sva vodila z Sašom Novakom.

Seveda smo vse tekmovalce tudi primerno nagradili, nagrade pa so prispevali tovarna zaves Velana, tovarna Saturnus, tovarna barv JUB, Perutnina Zalog in Papirnica Vevče. Vsem se v imenu aktiva ZM Dolsko in vseh tekmovalcev za prispevke najlepše zahvaljujemo, prav tako pa hvala za sodelovanje vsem našim gostom ter članom žirije.

Kljub neugodnemu času, ko smo bili že vsi počitniško razpoloženi, je bil odziv na našo prireditev zelo velik in tako spodbuda mladincem za njihovo nadaljnje delo.

MARTINA TRDIN

Hrušica–Fužine

Šolsko leto je uspešno končalo 99,9 % naših učencev. Poprečna ocena je bila 4,12 %. V oddelkih podaljšanega bivanja je bilo 38,5 % otrok. Gostilničarka Ana Babnik nam je pripravljala odlična kosila po zmerni ceni. Večje število naših učencev je med počitnicami obiskovalo plavalni tečaj na Kodeljevem. Jeseni bo slavila naša šola 90-letnico.

Kmetijski pridelki so dobro obrodili, posebno pšenica in krompir. Manj bo sadja zaradi spomladanske slane.

V teku so dela za asfaltiranje ceste proti Totri. Upamo, da bo nova cesta dobila ustrezno ime.

Podjetje Rast bo le uredilo zelenico ob Litijski cesti.

F. T.

Zadobrova–Sneberje–Novo Polje

Končno sta le urejeni in dokončani Cesta X in XV, začeli pa so tudi z rekonstrukcijo Zadobrovške ceste. Urejeni bodo tudi vsi priključki na komunalne vode (kanalizacija, vodovod in javna razsvetljava) za novi šolski objekt, ki ga bodo začeli graditi še letošnjo jesen.

Prestaviti in na novo urediti bo treba vse vodovodne jaške, ker so montirane vodomerne ure za cestne vodovodne odcepe. Lastniki oziroma vodovodne zadruge, ki imajo priključke na improvizirano ali začasno vodovodno mrežo, naj takoj napravijo priključke na že položeno novo vodovodno omrežje.

Dela na glavnem kanalskem omrežju ob Sneberski cesti potekajo nemoteno, le pri izkopu so se pokazale nepričakovane naravne ovire. Vsem starejšim občanom tega dela Sneberij je namreč še znano, da je tam tekel potok in da je tam bil tako imenovani Korjezov studenec. Ker pa je nivo vode padel, sta studenec in potok usahnila. Pri izkopu kanala pa se je pojavila talna voda in pojavil se je tudi studenec, kar oboje ovira delo na kanalu. Delavci so vodo izpeljali po bližnjem travniku proti tako imenovanem Kumrovem mostičku, kjer je tudi včasih že tekel potok, a je usahnil.

Takoj po dovršitvi del pri gradnji kanalizacije ter po končanem prekopu prek Zadobrovške ceste in njeni rekonstrukciji bo vpeljana tako pričakovana avtobusna linija Bežigrad–Sneberje–Zadobrova–Novo Polje–Polje–Vevče in obratno.

Poostrena bo kontrola PM Polje glede izvajanja odločbe o prepovedi prometa s težkimi vozili po cesti Na ježah kot tudi po Cesti X in XV in po Zdešarjevi ulici, ki niso določene kot obvoznice, med rekonstrukcijo Zadobrovške ceste in gradnjo kanalizacije ob Sneberski cesti.

Obveščamo vse občane, da se bo rekreacijska vadba oziroma telovadba začela v začetku septembra, in sicer v dvorani telovadnice TVD Partizan v zadružnem domu. Pozivamo na še večjo udeležbo.

Obveščamo vse člane ZRVS, da čimprej oddajo izpolnjene anketne liste za to izvoljenim tovarišem. Ankete so člani prejeli pri obvestilu in bi to morali storiti že do začetka meseca avgusta.

IVAN KOS

Zadvor

SREČANJE INVALIDOV

Letošnji 4. julij – Dan borca smo v Zadvoru dokaj dostojno proslavili. Organizator te proslave sta bila Zveza civilnih invalidov vojne SR Slovenije in Turistično društvo Zadvor. Morda se to malo čudno sliši, kako sta mogli taki dve različni organizaciji najti skupno pot, pa je vendarle tako. Zveza civilnih invalidov vojne SR Slovenije je še mlada. Njen glavni odbor je sklenil, da se bodo srečali vsi civilni invalidi vojne nekje v Sloveniji in z vse SR Slovenije. Za najbolj primeren kraj so zbrali Urh znano belogardistično morišče in kraj, kjer je bila ustanovljena prva slovenska partizanska Molniška četa. S turističnim društvom Zadvor so se dogovorili za skupno akcijo in prostor. Republiški odbor CIV je pripravil celotni program in govor, ki ga je imela podpredsednica SZDL tovarišica Tina Tomlje. Tega dne se je v Zadvoru zbralo nekaj manj kot 1000 invalidov, gostje in razne delegacije od drugod. Poleg tega so se srečanja udeležili tudi številni domačini tako, da je bilo na proslavi okoli 1300 ljudi. Po kulturnem programu je bil še zabavni del. Igrali so člani narodnozabavnega ansambla Jožeta Krežeta. Med prijetnimi zvoki in ob dobri kapljici so se invalidi kar dobro počutili. Mnogi med njimi še nikoli niso bili na Urhu in je to srečanje kar prav prišlo tudi za ogled Urha.

Takih srečanj in tako kvalitetnih proslav si v Zadvoru želimo še več.

ALOJZ KASTELIC

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

KAKO ŽIVIJO UPOKOJENCI Z NAJNIŽJIMI POKOJNINAMI

CENEJŠE NA PODEŽELJU

V SR Sloveniji je okoli 200.000 upokojencev. Le okoli 9.000 upokojencev prejema 2.000 din pokojnine, do 1.000 din pokojnine pa prejema nekako 86.000 upokojencev.

Pa poglejmo, kako živijo naši upokojenci z najnižjimi pokojninami, kako obračajo dinarje, da se lahko pretolčejo iz meseca v mesec.

O tem je pripravila analizo republiška skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Med upokojenci je dobra polovica (od 86.000 tisoč), ki dobi mesečno nekaj več kot 700 dinarjev pokojnine, nekateri pa celo manj. Med temi je najmanj starostnih in invalidskih, največ pa družinskih upokojencev. Nekateri upokojenci imajo predvsem nizko delovno dobo. Precej upokojencev ima le 20 let delovne dobe, zato so tudi pokojnine nizke. Poleg tega imajo ti upokojenci zvečine nizko kvalifikacijsko strukturo.

Zelo zanimiv je podatek, da upokojenci z najnižjimi pokojninami (do 500 dinarjev) pogosto ne prejemajo varstvenega dodatka, iz česar je moč sklepati, da ne izpolnjujejo pogojev premoženjskega cenzusa. Sicer pa sprejema varstveni dodatek 14,6 % vseh upokojencev.

Za oceno gmotnega položaja je zelo važno, kje živi upokojenec – v mestu ali na deželi. Anketa je pokazala, da prebiva večina upokojencev (58 odstotkov) na deželi, 22 odstotkov pa v večjih mestih. Za upokojence, ki imajo nizke pokojnine, je ugodneje živeti na vasi, kjer je marsikaj cenejše.

Posebno težko je tedaj, ko se z borno pokojnino preživljata kar dva člana. Takih primerov je dobra četrtina. Zelo pomembno je tudi, v kakšnem stanovanju preživljajo upokojenci večer svojega življenja.

Zelo zaskrbljujoč je podatek, da kar 43 odstotkov upokojencev prebiva v stanovanjih do 40 kvadratnih metrov.

Daleč najslabši je položaj tistih upokojencev, ki jim pokojnina predstavlja edini vir preživljanja. Kako žive, nam pove podatek, da jih šestina med njimi nima radia, TV, pralnega stroja.

Pred nami je samo ena pot: V prihodnje bo treba bolj kot doslej poskrbeti za domsko varstvo ostarelih in za načrtno gradnjo domov za upokojence, da bodo prišli pod varno streho vsi tisti, ki si to želijo.

Ponovno bo treba pregledati in urediti, kateri upokojenci dobivajo najnižjo pokojnino in končno pomagati rešiti vse take primere.

ANTON ZRNEC